

forlange, at de juridiske Dommere uden netop at have sagkyndig Bistand ved alle Underretter skulle være i Stand til at skønne rigtigst eller sætte sig ind i disse Sager. Jeg har derfor ingen Betænkelse ved at gaa med til at tage Lægmænd med. Det forekommer mig, at det er ganske i sin Orden, og det forekommer mig heller ikke — og jeg gentager det — at Rigsdagen nu bør have nogle Betænkelseheder, naar den ikke havde det i Samlingen 1879—80.

Jeg kunde derimod ønske, at det læge Element kom til Stede paa en noget anden Maade end her foreslaas. Der foreslaas jo nemlig i § 2, at det skal være Amtmændene, der bestikke et saa stort Antal, som Justitsministeren bestemmer; det er altsaa Amtmanden, der skal bestikke dem. Jeg ved nu ikke, hvorfor man endelig skal sætte Amtmanden til at gøre det, hvorfor ikke Amtsraadet? Der er Amtmanden jo Formand, og det kan ogsaa antages, at naar Amtsraadsmedlemmerne samlede komme til at overlægge den Ting, saa vil man deri have en endnu større Betryggelse for at saa Mænd, der have Indsigt i disse Ting. I hvert Fald forekommer det mig, at Amtsraadene ere saa betryggende sammensatte, at der ikke kan være mindste Fare for at lade dem udnævne disse Mænd, og jeg tror i alt Fald ikke, at Amtmændene burde bestikke dem uden Forhandling med Amtsraadet.

Der næst synes jeg heller ikke rigtig om Bestemmelsen i § 3. Der staar, at det er Stedets Dommer, der skal tilkalde de to Mænd, som skulle være Bistandere eller som skulle være Medlemmer af Retten. Det forekommer mig ikke, at den Erfaring, man har i den Henseende, taler til Fordel for, at det skal være den paagældende Dommer, der udnævner. Det er jo os alle bekendt, at Retsvidnerne — jeg ved meget vel, at Retsvidnerne have en helt anden Stilling end de Mænd, som her blive Medlemmer af Retten — hvor hæderlige Mænd de end kunne være, dog ikke er en Institution, man lægger hundredelig megen Vægt paa. Man er tilbøjelig til at betragte dem — med Rette eller Urette skal jeg ikke komme ind paa — som værende for meget afhængige af den vedkommende Retsbetjent, man betragter ikke deres Tilstedeværelse i nogen Maade for betryggende. Jeg vil derfor foretrække, at det bliver Amtmanden, der bestikker de tvende Mænd, som skulle have Sæde i Særetten. Jeg ved meget vel, at man maaste kan indvende derimod, at Tiden tit ikke staar til, at det ikke kan ske hurtigt nok, naar det

skal være Amtmanden, der udnævner, men vi have jo baade Telegraf og Telefon, saa det forekommer mig ikke, at det kan forvolbe nogen Vanstuelighed, og jeg skal i saa Henseende henvise til, hvad der staar i § 3, sidste Stykke. Der foreslaas, at ogsaa Amtmanden i visse Tilfælde kan komme til at tilkalde søkyndige Mænd. Naar det kan ske i visse Tilfælde, hvorfor saa ikke udstrække det til alle? Jeg vil tro, at der blev større Betryggelse, større Tiltro til Institutionen, naar det bliver Amtsraadet, der kommer til at udnævne dem, og Amtmanden, der kommer til at bestikke de tvende Mænd, der skulle tages, naar Sagen skal for. Iindledt erkender jeg, at disse Indbendinger, saa vidt jeg har set, ikke ere komne frem ved de tidligere Behandlinger af disse Sager; men jeg vil henstille til det høje Ting at overveje disse Spørgsmaal.

Jeg kan ganske billige, at § 5 bestemmer, at naar de paagældende Mænd give Møde i Byen, hvori de bo, skulle de ikke have Vederlag. Jeg tror, vi ere komne noget for vidt med Hensyn til at staffe Levebrød alle Vegne — som saadan kan man jo let komme til at betragte det, eller i alt Fald som Bihjælp eller saadan noget. Jeg tror ikke man skal, naar der ikke kræves mere Arbejde, end der her forudsættes, give vedkommende Dagpenge, naar de bo i den paagældende By; at de derimod skulde have det, naar de bo udenfor Byen, er i sin Orden, lige saa vel som at Taksten er fastsat.

Med Hensyn til § 9 er Forslaget noget forskelligt fra den tidligere tilsvarende Bestemmelse. Den tidligere Bestemmelse gik ud paa, at i de vanstuelige Sager, hvor der kunde være Tale om, at Styrmænd og Maskinmesteren kan fortabe sin Ret til at gøre Tjeneste, eller Skipperen sin Ret til at føre Skib, var det overladt til Amtmanden at henvise Sagen til Sø- og Handelsretten i København, og ogsaa Skipperen kunde vælge dette, for saa vidt Sagen ikke var paabegyndt. Der blev indvendt derimod, at det var mindre heldigt, idet det saa blev en Tilfældighed, naar det skulde afgøres der, og at Afgørelsen let kunde blive forskellig i de forskellige Dele af Landet. Man valgte derfor at lade Justitsministeren efter Overøvrighedens Indstilling henvise Sagens videre Forsølgelse og Paakendelse til Sø- og Handelsretten i København, og jeg er for saa vidt tilfreds med denne Ordning, idet der derved forhaabentlig vil blive en mere ensartet Behandling, og det vil jo derfor alligevel ikke blive alle Sager, der ville blive henviste der-